

otrokom nezrelo sadje prepovedovati, tukaj pa mladi in stari zelene marelice, breskve, hruške, jabelka itd. brez vsega pomislika jedó; ker je huda vročina, se slabe vode napijó — al je potlej čudo, ako se jim začnejo čeva kerčiti!

Iz Toplic na Dolenskem 25. junija. — f — Eden naj žlahnejših biserov, kakoršnih veliko hrani v svojem narociji mila naša domovina, so gotovo naše toplice, ktere so mnogim in premnogim betežnikom dale že ali popolno zdravje ali saj polajšanje terpljenja in bolečin. Ljudoljubnega človeka zares preserčno veseli viditi, da marsikteri, ki se tu sem pripelje všeč reven in betežen, in nezmožen, opirati se samši na onemogle noge, po kopvi spet ozdravi, in mu udje iz novega redovno opravlajo svojo službo. In taki izgledi niso ravno redki; leto za letom so viditi, sosebno med vojaki. Da se pa vojakov po navadi več ozdravi, kot drugih ljudi, se ni čuditi. Vojak je terdo zavezan, ravnati se po zdravnikovih nasvetih; zmed drugih ljudi pa se nekteri nič ne posvetujejo z zdravnikom; in če se tudi posvetujejo, ga ne poslušajo. Ni čuda, če pri takem ravnjanju toplice nad njimi ne morejo razodevati svoje dobrotné moči! In da je moč naše kopve res dobrotna, lahko spriča gospod dohtar Čuber v Ljubljani, kteri prav dobro pozná naše toplice. Vém, da bo tudi on poterdel, kar je leta 1853 nek drugi mož, slavni dohtar H., kteri je obhodil že veliko sveta, rekel, da se naše toplice smejo meriti v ozir svoje zdravilne moči z naj bolj slovečimi toplicami našega cesarstva. Vsemu temu ukljub pa vendar le niso bile kaj močno obiskovane v poslednjih letih, deloma, ker so bile zares preveč zanemarjene, deloma pa ker le bolj natihoma razodevajo svojo dobrotno moč, in jim manjka veljavnega moža, kteri bi jih po svetu razglasoval in ljudem priporočal. Ali se bo temu napotljeju kaj kmali pot prestigla, ne vém; to pa vém in povém, da se nam je v ozir perve zapreke obernilo že na boljše. Naše toplice so vstale iz dolgega spanja nemarnosti in se jele prenavljati in preoblačiti. Knez A uersperg, čigar lastnina so, je dosihmal toplice dajal v najemščino; letos pa je sam prevzel njih oskerbovanje, in se tedaj lotil prepotrebnega popravljanja in prenovljenja. Nadomestile so se trohnele okna v kopvi z drugimi novimi, zmed katerih je zgorejni ozaljšan z malanimi šipami v različnih barvah; stanovanje za kopavce se lično mala, in je v prvem nadstropji že zgotovljeno, ter oskerbljeno z lepim, čisto novim hišnim orodjem, mehkimi postljami, divani na peresih, primernimi mizami, lepimi stoli, pripravnimi omarami itd. Tudi za postrežbo in obedovanje gostov je lepo poskerbel, ter oskerbištvo izročil gospod Karlu Hartmanu, bivšemu kuharju sedanjega deželnega poglavarja na Českem. Nadjati se je tedaj, da bodo tako s stanovanjem, kakor tudi s postrežbo zadovoljni vsi, kteri bodo letos obiskovali naše toplice.

Novičar iz raznih krajev.

Zastraš preskušnj (izpraševanj) takih otrok, ki so se doma učili tiste nauke, ki so za ljudske šole predpisani, in niso v solo hodili, veleva ministerski ukaz od 24. p. m. sledeče: Če se ima otroku šolsko spričevalo le čez nauke nižjih začetnih šol dati, se zamore na vsaki pravifarni šoli preskušnji podvreči; ako pa potrebuje otrok spričevalo čez nauke višjih začetnih ali glavnih šol, da bi prestopil v gimnazi ali realko, se mora pa podvreči preskušnji na glavni normalni šoli svoje dežele, ali kake druge, ktera ima oblast izpraševati take učence, ki niso v solo hodili. Tudi privatni učenci spodnjih realnih šol se zamorejo le na kaki javni realni šoli preskušnji podvreči. Le dvakrat vsako leto so take preskušnje: konec pervega in konec drugega polleta; za vsako tako privatno preskušnjo se odražata 4 gold. — Odbor ogerske vzajemne asekuracije zoper škodo toče je nasvetoval nektere premembe asekuracijskih postav v prid zavarovancem; tako, na priliko, jim ne bo več treba vprihodnje stroškov cenitve poško-

dovanega polja plačevati, in škoda se jim bo povračala že v pervi polovici mesca oktobra, tedaj dva meseca pred kakor dosihmal itd. Čudno je to, da povsod se snujejo vzajemne družtva za obrambo točne škode, tako v Avstrii, na Českem, Ogerskem itd. — pri nas na Krajnskem, Štajarskem in Koroškem pa je gospodarjem tako malo marca napravo take asekuracije, v kteri zavarovanci pomagajo eden drugemu. — Kamor koli se letos ozremo, skor povsod vidimo, da bo malo sadja. — Na Dunaji bo letos meseca septembra (od 16. do 22.) veliki zbor nemških natoroslovcev in zdravnikov, in sicer že 32., odkar so ti shodi vsako leto v kakem drugem velikem mestu. Učeni možje se pomenkajo v teh zborih v vseh vedah, ki spadajo v natoroznanstvo in zdravilstvo. — Konec Dunaja je bil prerokovan na 30. dan preteklega mesca. Tako stojí zapisano v nekih šembiljskih bukvah pod nadpisom: „stoletno prerokovanje šembiljsko“. Pa čudo! ravno tisti, ki so naj bolj verjeli to sleparijo, so stavili številko 30 v loterijo — tako zlo jih je luna terkala, da niso mislili, če bo konec Dunaja, tudi tridesetinke ne bo! Ali so jo pa mislili kje drugod vzdigniti?! — V vasi Hoszretu na Ogerskem je unidan neki močen kmet stavil, da izpije 3 police žganja na enem mestu; res ga je začel piti, pa pri 3. polici se je zgrudil — žganje se je vneelo v njem, tako, da je v 36 urah strašne smerti pogoril. — Poslanci mnogoterih vlad se že pripravljajo za slovesno kronanje cara rusovskega; tako se pripoveduje, da ogerski knez Paul Esterhazy, ki bo ob tisti slovesnosti namestoval cesarja našega, ima že več kočij napravljenih, ki so vse okovane z zlatom in srebrom; 20 naj žlahnejših konj je že napravljenih; vse to dragocenost pa bo prekosilo njegovo oblačilo, kterega vrednost se zavolj demandov in drugih biserov, s kterimi bo obsuto, šteje na več milijonov. — Prihodnje leto se bo dal cesar Napoleon kronati, in že se dogovarja s sv. očetom papežem, da bi ga on sam prišel mazilit. Ako tudi to doseže, se bo v Parizu spet vse terlo domačih in ptujih. Vidi se, kako Napoleon za svoje Parižane skerbí, da jim vsako leto napravi kaj novega. — Leto 1852, ko je nastopil Napoleon cesarski tron na Francozkem, je vzel sinovom in hčeram odstavljenega kralja Ludevika Filipa vse na Francozkem ležeče lastnine; sedaj pa hoče hčeram poverniti vzete dohodke in 600.000 frankov vsako leto jim dati. Temi milosti pa nočejo sinovi rajnega kralja in so poslali te dni pismo deržavnemu zboru, v ktem pravijo, da tisti, kdor je kaj po krivici vzel, nima pravice milosten biti. — Tista nespodobnost v obleki nekega Amerikanca pred kraljico angleško, ktere smo unidan omenili, je brez vsega razpora poravnana; poslanec amerikanski je za zamero prosil. — V Krimu je le še 15.000 mož zavezne armade. — Sila imenitna stvar za kupčijo se pripravlja, namreč: tisti kos zemlje prekopati, kteri pod imenom Sueške ožine med srednjim in rudečim morjem Azijo z Afriko sklepa in tako odpreti pomorskemu tergovstvu vso drugo pot, namreč iz srednjega morja po napravljenem kanalu na naj krajši poti v obširne in zlo obljudene jutrove dežele. Stroški tega predora se rajtajo na 80 milijonov gold., kterih se bojo vdeležile naša, angleška, francozka in turška vlada. 24. p. m. je bilo to velikansko podvzetje sklenjeno; nad dobrim izidom ni dvombe.

Zdravica junaku.

Vuk. I., 136, 83.

Vince je teklo,
Nam je poreklo:
„Pijte me, pijte,
„Dobri junaci!
„Jaz bom še teklo,
„Ko vas več ne bode,
„Ali še bodo,
„Ki pili me bodo“.